

Teresa Juvé

Aquest dimarts, 7 de febrer, la Teresa Juvé farà 96 anys. Viu, acompanyada del seu gos, a Esclanyà, a la mateixa casa que s'havien construït amb el seu marit, el pedagog i polític Josep Pallach. El carrer porta el nom de Pallach, que va morir en aquest poble ara fa quaranta anys. «Quan ell es va morir, la literatura i l'escriptura em van servir de refugi», em va comentar una vegada. Però la Teresa sempre parla amb serenitat, amb una fortalesa lúcida, amb un deix d'ironia i crítica, si cal. La seva mirada és neta, viva, amarada d'experiència i saviesa. Enraona pausadament, però convençuda, conscient del que ha viscut i per què ha fet el que ha fet.

Va néixer a Madrid, i va aprendre el català gràcies a les cançons que li cantava el seu pare i als poemes de Maragall, de Verdaguer o de Carner que li recitava. Sempre diu que va tenir sort d'estudiar a la Institución Libre de Enseñanza i a l'Institut-Escola Ausiàs March i que d'aquí, i dels bons professors, li ve la passió per la literatura i per la pedagogia. Però la Guerra Civil ho va estroncar tot i la Teresa es va exiliar a Tolosa. El seu pare i el seu germà van acabar al camp de concentració d'Argelers i ella va recollir totes aquestes vivències a la novel·la L'aiguamort a la ciutat. Quan va saber que els nazis havien assassinat un seu company jueu de la universitat, va començar a col·laborar amb la Resistència tot fent d'agent d'enllaç i jugant-s'hi la vida més d'un cop. Els exiliats tenien l'esperança que, amb el triomf dels aliats, la dictadura franquista s'ensorraria, però res no va canviar i la Teresa confessa que «era com si alguna cosa, dins nostre, s'hagués mort per sempre més» (més endavant rebutjaria una condecoració com a protesta perquè el Govern francès havia reconegut la dictadura de Franco). Amb tot, va conèixer Pallach i va saber de seguida que ja no se separarien mai més i així va ser: van compartir l'interès per la pedagogia, per la literatura i pel compromís polític i democràtic. Tots dos van ser molt actius en la lluita contra el franquisme i ell fins i tot va ser empresonat. Des de llavors, la Teresa ha continuat escrivint, reflexionant i llegint amb el mateix esperit crític de sempre: «Amb els llibres que compro ara, madono que el màrqueting ho domina tot».

Cada vegada que parlo amb ella, l'admiro més, l'entenc millor. La Teresa Juvé hauria d'anar a totes les escoles, instituts i universitats del país a explicar la seva experiència, el seu compromís i els fermes valors que han guiat la seva vida. D'això, i no d'altres bertranades, se'n diu educar.

Font del document: http://www.diaridegirona.cat/opinio/2017/02/05/teresa-juve/827555.html?utm_source=rss